

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Педагогічний факультет
кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи**

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ З ОСНОВАМИ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Соціальна робота»
Спеціальність 231 Соціальна робота
Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2
від «27» вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Вступ до спеціальності з основами академічної доброчесності
Викладач (-і)	Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна, доктор педагогічних наук, професор
Контактний телефон викладача	0508157946
Е-mail викладача	roksoliana.zozuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, семінарські, практичні, самостійна робота, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п.
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожна друга середа з 13.30 до 15.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+3800508157946) в робочі дні з 9.30 до 17.30
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Програма вивчення вибіркової дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна робота» підготовки бакалаврського освітнього рівня.</p> <p>Предметом вивчення освітнього компонента є соціально-робота як вид діяльності, особливості підготовки майбутніх соціальних працівників та зв'язок її з основами академічної доброчесності ЗВО.</p> <p>Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні аспекти соціально-педагогічної діяльності 2. Особливості фахової діяльності соціального педагога. 	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>полягають в тому, щоб ознайомити студентів зі змістом діяльності соціальних працівників, шляхами та способами її опанування; забезпечити успішну професійну адаптацію майбутніх фахівців на основі вивчення ними основних функцій соціального працівника, вимог до його особистісної компетенції, організації трудової діяльності; сприяти оволодінню етичними принципами та нормами соціальної роботи, відмінностями у роботі з різними групами клієнтів, які потребують соціальної підтримки.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи в процесі професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій</p>	

та методів відповідних наук та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК 3. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

ПРН 21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	231 Соціальна робота	1	нормативна

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.
------	----------------

	лекції і	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1 «Теоретичні аспекти діяльності соціального працівника»			
Тема 1. Наукова організація праці студента та Студентський путівник як дорожня карта професійного становлення в ПНУ	2	2	8
Тема 2. Соціальна робота: наукова і практична діяльність	2	2	4
Тема 3. Виникнення та еволюція соціальної роботи			4
Тема 4. Соціальна робота у взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами			4
Тема 5. Нормативно-правова база соціальної роботи в Україні	2	2	4
Тема 6. Діяльність бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника»		2	7
Змістовий модуль 2 «Соціальна робота як прикладна діяльність»			
Тема 7. Модель професіограми спеціаліста із соціально-педагогічної роботи	2		4
Тема 8. Клієнти соціальної роботи як вразливі категорії населення		2	4
Тема 9. Рольовий аспект діяльності соціального працівника/ фахівця із соціальної роботи	2	2	4
Тема 10. Ознайомлення з досвідом роботи центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді		2	7
Тема 11. Етичні та психологічні вимоги до особистості соціального працівника/ фахівця із соціальної роботи	2	2	4
Тема 12. Особливості діяльності Івано-Франківського міського центру соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з функціональними обмеженнями «Дивосвіт»		2	7
Тема 13. Академічна доброчесність: основа реалізації в ПНУ		2	6

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семинарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100

Вимоги до письмових робіт	<p>Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.</p> <p>Студенти повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається з тестових питань, практичного та творчого завдань.</p> <p>На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття).</p>
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання 50 % завдань.</p> <p>Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота.</p> <p>Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).</p>
Підсумковий контроль	У формі тестів на дистанційній платформі.

7. Політика освітнього компонента

При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: [Положення про самостійну роботу студентів](#); [Положення про організацію освітнього процесу](#); [Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів](#); [Положення про практику студентів](#); [Положення про рейтингову систему оцінювання знань](#); [Положення про академічну доброчесність](#); [Положення про екзамени та заліки](#); [Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг](#); [Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти](#).

Також неприпустимі плагіат та списування.

Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.

Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

8. Рекомендована література

Базова

1. Богданова І.М. Соціальна педагогіка. Навчальний посібник . Харків: Бурун Книга, 2011. 160 с.
2. Все про соціальну роботу : [навч. енциклопед. Словник-довідник / за наук. ред. В. М. Пічі.] Вид. 2-ге, виправлене, перероблене та доповненне. Львів : «Новий Світ – 2000», 2016. 616 с.
3. Вступ до спеціальності : методичні рекомендації / [автор-упорядник Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна]. Івано-Франківськ : НАІР, 2022. 145 с.
4. Вступ до спеціальності «Соціальна робота» в схемах і таблицях : навч. посіб.[для студ. вищ. навч. закл.] / Світлана Сергіївна Заєць. Умань, 2016. 58 с.
5. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч.посіб. / Тимошенко Н. Є. К. : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с.
7. Шкіцька І. Основи академічної доброчесності: практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с. <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>.

Допоміжна

1. Зозуляк-Случик Р.В. Етика соціальної роботи : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 204 с.
2. Зозуляк-Случик Р. Рівень сформованості комунікативних якостей студентів спеціальності «Соціальна педагогіка». Педагогіка вищої школи: досвід і тенденції розвитку. Тези доповідей Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції (17. 18 березня 2016 р.). Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2016. С. 83–85.
3. Зозуляк-Случик Р. Підготовка майбутніх соціальних працівників в умовах вищого навчального закладах: етичний аспект. Сучасна наука і освіта: нові реалії і наукові рішення : збірник мат. Міжнародної науково-практичної конференції на базі Варненського у-ту менеджменту (Болгарія, 1 липня – 13 липня 2017 р.). Україна–Болгарія–Польща–Канада–Румунія, 2017. С. 108–112.
10. Зозуляк-Случик Р. Основні моральні категорії соціальної роботи. Теоретичні, методичні і практичні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи : тези доповідей II Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції. Івано-Франківськ : НАІР, 2017. С. 10–13.
4. Зозуляк-Случик Р. Компетентнісний підхід у процесі формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в умовах модернізації вищої освіти. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (педагогічні науки). 2017. № 8 (313) листопад. Ч. 1. С.73–80.
6. Зозуляк-Случик Р. Фахове становлення майбутніх соціальних працівників у етичному контексті. Соціальна робота і проблеми міграційних процесів у глобалізованому світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Чернівці, 3-4 травня 2018 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2018. С. 78–81.
8. Зозуляк-Случик Р. Особливості сучасної професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи в університетах. Актуальні проблеми технології і професійної освіти. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 22–23 квітня 2018 р. Глухів : РВВ Глухівського НПУ ім. О. Довженка, 2018. С. 38–40.
9. Зозуляк-Случик Р. Професійне становлення майбутніх соціальних працівників в університетах: етичний аспект. Науковий вісник Ізмаїльського дер. гуманіст. у-ту. : зб. наук. пр. Сер. Педагогічні науки. – Ізмаїл, 2019. – Вип. 42. – С. 87–94. (Index Copernicus).
10. Зозуляк-Случик Р., Палій Б. Особливості формування комунікативних якостей соціального працівника. Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи : тези доповідей IV всеукр. з міжнар. участю наук.-практ. конф., м. Івано-Франківськ, 19 квітня 2019 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 227–230.
11. Зозуляк-Случик Р., Трінчук М. Соціально-педагогічна сутність феномену “професійна самореалізація”. *Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи* : тези

доповідей V Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції, 24 квітня 2020 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2020.

12. Зозуляк-Случик Р. Гуманістична спрямованість професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної сфери. Добробут здобувачів освіти та учителів у сучасних умовах освітнього простору та соціуму: матеріали міжвуз. (заочн.) наук.-практ. конфер. 26 лют. 2021р. Хмельницький, 2021. С. 51–55.

13. Зозуляк-Случик Р. Формування професійно важливих рис як основа компетентності майбутніх фахівців соціальної сфери. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. 2021. Вип. 2 (37), Част. 1, С.. (Категорія Б)

14. Зозуляк-Случик Р. Творчість як основа професійного становлення майбутніх фахівців соціальної роботи. Розвиток професійної майстерності педагога в умовах нової соціокультурної реальності : Матеріали доповідей та повідомлень IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 15–16 квіт. 2021 р. Тернопіль, 2021. С. 183–186.

15. Міщик Л. І. Вступ до спеціальності «Соціальна педагогіка» : навч. посібник / автори-укладачі Л. І. Міщик, О.П. Демченко ; за заг. ред. Л.І. Міщик. К. : Видавничий Дім «Слово», 2017. 328 с.

16. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соц. відносин і туризму 2020. 275 с.

17. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / за заг. ред.. проф. І.Д. Звереві. К.: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.

18. Шкіцька І. Основи академічної доброчесності: практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с. <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>.

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [:http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index](http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index).

3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>. 4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.

4. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.

5. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 231

6. Соціальна робота для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/231-sotsialna-robota-bakalavr.pdf>

7. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (Проект). Міністерство соціальної політики України. URL:https://www.msp.gov.ua/files/project_normativnyh_documentov/p-sp.doc

8. Професійний стандарт «Соціальний працівник» (допоміжний персонал). Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства України (від 18.06.2020р. №1149).

URL:<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=b29addb8-9119-433ebcf6-c0cecc2bc738>

9. Професійний стандарт «Соціальний робітник». Наказ Міністерства соціальної політики України (від 15.08.2019р. №1243).

URL:<https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=8cc080eb-ab16-4c4ea7f8-30048eecddd6>

10. «Студентський путівник – дорожня карта професійного становлення в ПНУ» URL: https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2023/03/studentskyj_putivnyk_2023-1.pdf

12. <http://lib.pu.if.ua>. - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

13. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.

14. Наукова бібліотека наці <http://hklib.npu.edu.ua/> - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.

15. <http://pl.bookos.org/> - електронна англomовна бібліотека

16. <http://lib.pu.if.ua.> - Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.

10. 2. Бібліотека педагогічного факультету. С. Бандери, 1. 8 поверх.

Зозуляк-Случик Роксоляна Василівна,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри соціальної педагогіки та
соціальної роботи